

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LEDEN 2024

1. 1. ve 20.00 SEČ
15. 1. v 19.00 SEČ
30. 1. v 18.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vynesený k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

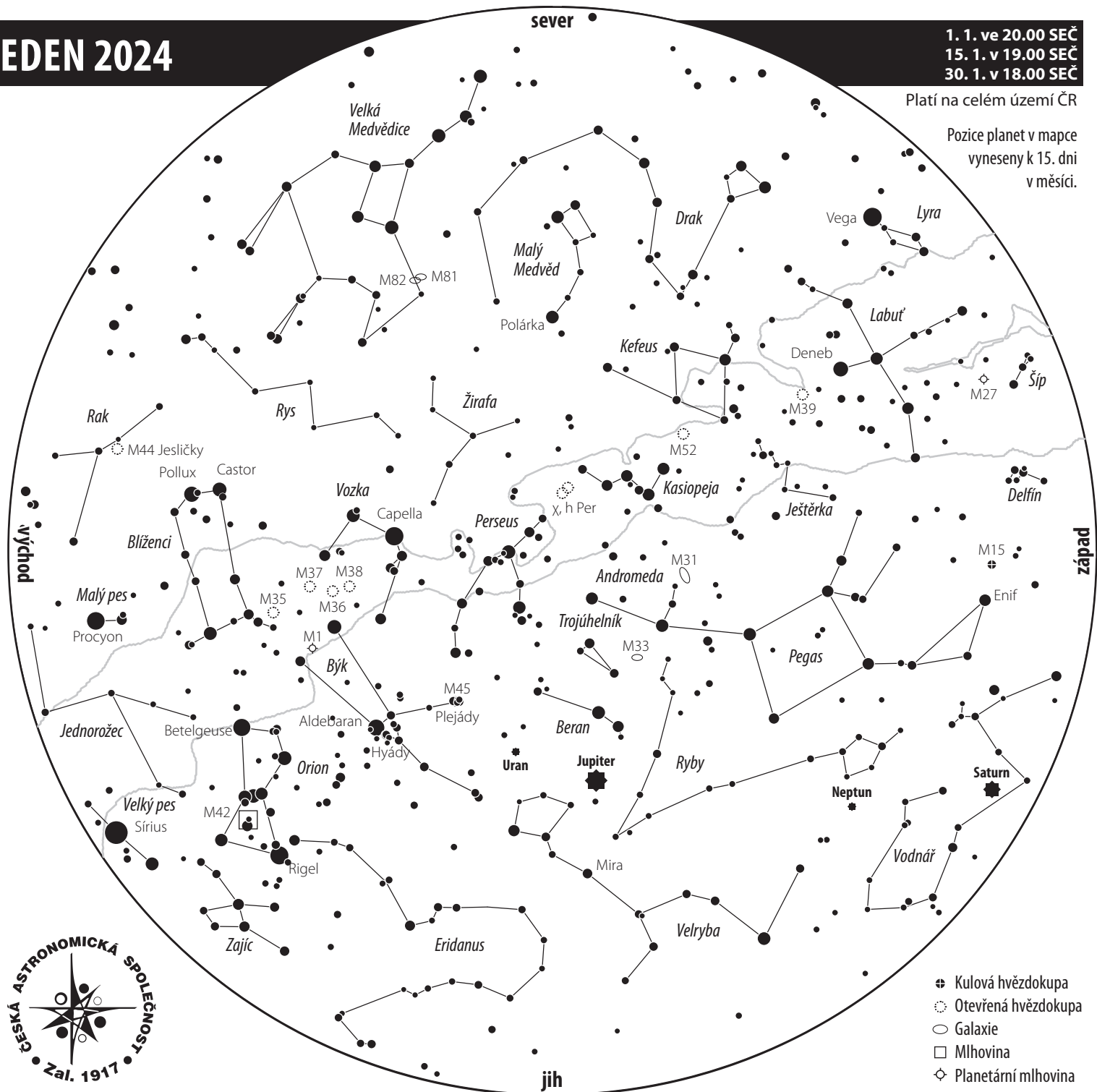
Merkur – v první polovině měsíce ráno nízko nad JV obzorem
Venuše – ráno nízko nad jihovýchodem
Mars – nepozorovatelný
Jupiter – v první polovině noci
Saturn – večer nad jihozápadem
Uran – po většinu noci kromě rána
Neptun – večer vysoko nad jihozápadem

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 873 km)
3. Země nejbliže Slunci (147,1 milionu km)
4. Měsíc v poslední čtvrti (03.30 UT)
4. Maximum meteorického roje Kvadrantid
6. Simultánní přechod dvou měsíců přes Jupiter (22.07 UT)
8. Měsíc v konjunkci s Venuší (6,0°)
11. Měsíc v novu (11.57 UT)
12. Merkur v největší západní elongaci (23,5° od Slunce)
13. Měsíc v perigeu (nejbliže Zemi – 362 283 km)
14. Měsíc v konjunkci se Saturnem (2,9°)
15. Měsíc v konjunkci s Neptunem (1,2°)
18. Měsíc v první čtvrti (03.52 UT)
18. Měsíc v konjunkci s Jupiterem (2,1°)
19. Měsíc v konjunkci s Uranem (2,3°)
20. Planetka č. 354 Eleonora (9,6^m) v opozici se Sluncem
22. Zákryt hvězdy 136 Tau (4,5^m) Měsícem (18.38–19.46 UT)
24. Zákryt hvězdy 76 Gem (5,3^m) Měsícem (17.35–18.32 UT)
25. Měsíc v úplňku (17.53 UT)
27. Těsná konjunkce Merkuru s Marsem (0,2°) na denní obloze
29. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 405 751 km)

Všechny časové údaje uvedeny pro 15° E a 50° N ve Světovém čase (UT). Středoevropský čas (SEČ) = UT + 1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení na www.udalosti.astro.cz

- ⊛ Kulová hvězdokupa
- ⊙ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – OBJEKTY A ÚKAZY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LEDEN 2024

V lednu kraluje večerní obloze sám Kralomoc neboli **Jupiter**. Pro teleskopické pozorování je ideální doba na začátku noci, kdy planeta kulminuje. Obzvláště zajímavý pohled se naskytne na Tři krále, kdy po 23. hod. SEČ spatříme před planetární deskou přecházet současně trabynty Io a Ganymed. **Saturn** je pozorovatelný v první polovině noci a podmínky jeho dobré viditelnosti pomalu končí. Na večerní obloze rovněž nalezneme **Neptun** a mezi Jupiterem a Plejádami také **Uran**. Měsíc v podobě tenkého srpku navštíví Saturn večer 14. ledna. V konjunkci s Jupiterem bude Měsíc při první čtvrti 18. 1. O den později nastává konjunkce s Uranem a následujícího dne se Měsíc promítá jižně od Plejád. Na ranní obloze můžeme stále vidět **Venuši** a v první polovině měsíce nízko nad JV také **Merkur** (12. 1. je v maximální západní elongaci). Tenký srpek Měsíce se k oběma planetám připojí 8. a 9. ledna.

Výrazný lednový meteorický roj **Kvadrantidy** má letos předpovězené své krátké maximum 4. 1. až ráno za denního světla, navíc Měsíc v poslední čtvrti vychází o půlnoci.

Začátek roku přeje jasným periodickým **kometám**, v lednu jich máme na obloze hned několik v dosahu triedrů a malých dalekohledů. S pozorováním můžete začít hned zvečera, kde si nenechte v souhvězdí Labutě ujít **12P/Pons-Brooks**. Jde o kometu Halleyova typu s podobnou dobou oběhu – naposledy nás navštívila v roce 1954. V lednu bude mít jasnost kolem 9 mag, ale nelze vyloučit nějaký další outburst a náhlé výraznější zjasnění. Své nejlepší předsavení chystá na jaro, kdy by v druhé polovině března mohla atakovat hranici viditelnosti pouhým okem. Pokud ji v lednu promeškáte na večerní obloze, můžete si na ni počkat znovu ráno, ale bude níže nad obzorem. V první polovině noci je vysoko nad obzorem z Berana do Býka postupující **144P/Kushida** sjasností okolo 10 mag. Ještě výše bude po půlnoci **29P/Schwassmann-Wachmann** v Raku. Ta je nyní slabší, kolem 12 mag, ale v lednu by měla ještě výrazněji zjasňovat. To nejlepší nás čeká na ranní obloze. Nalezneme tu **62P/Tsuchinshan**. O vánočních svátcích prošla přísluním, na obloze minula Leo Triplet a s jasnou okolo 8 mag míří do kupy galaxií v Panně. Každopádně na tmavé obloze je to nyní snadný cíl i pro menší triedr. Vyhledávací mapky všech uvedených komet (i dalších) vám spolehlivě vygeneruje aplikace CzSKY (<https://www.czsky.cz/comets>). Mapka níže ukazuje právě pohyb a pozice 62P/Tsuchinshan v lednu 2024.

